

Nr 551

Av herrar **Darlin** och **Nordgren**, *angående återlån av avgifter som inbetalats enligt lagen om försäkring för allmän tilläggs pension.*

Vår principiella inställning till frågan om den allmänna tilläggs pensioneringen har vi tidigare deklarerat. Det synes oss därför ej nödvändigt att här utveckla densamma. Det torde ej heller vara nödvändigt att ytterligare utveckla de kritiska invändningar, som tidigare framförts mot fondbildningen och fondens förvaltning. I händelse riksdagen ej behagar bifalla de i annat sammanhang framlagda förslagen om att upphäva lagen om försäkring för allmän tilläggs pensionering och dithörande författningar synes emellertid viss ändring böra införas vad beträffar återlåningsrätten.

Enligt reglemente angående allmänna pensionsfondens förvaltning (SFS nr 293/1959) § 14 äger vissa av Konungen godkända kreditinstitut mot bevis om fullgjord avgiftsbetalning bevilja den som erlagt avgift enligt lagen om allmän tilläggs pensionering under föregående år återlån med högst hälften av vad sålunda erlagts. Återlån uppgående till mindre än 500 kronor må dock ej beviljas. Någon ovillkorlig rätt till återlåning föreligger emellertid icke.

Även om § 14 ger möjligheter till återlån innebär dock författningens formulering att stor restriktivitet kommer att tillämpas vid beviljandet av återlån. Först medför försäkringsavgifterna att för företaget i fråga kanske livsviktigt kapital skall inbetalas till den centrala fonden. Innan sedan återlåning — efterföljande år — får ske, efter ansökan till bank eller annan behörig kreditinrättning, prövas den sökandes kreditvärdighet. Visar det sig därvid att lån kan beviljas får den sökande ändå ej återlåna mer än högst hälften av inbetalat kapital, och uppgår den inbetalade summan icke till minst 1 000 kronor står avgiftsinbetalaren utan möjligheter att återlåna.

Det torde vara uppenbart att företagen, såväl stora som små, åsamkas svårigheter genom denna kapitalavtappning. Redan nu är kapitalförsörjningen ett problem, framför allt för den mindre företagsamheten. Detta problem skärpes också genom de krav på mera genomgripande rationaliseringsåtgärder som de nya marknadsbildningarna i Europa otvivelaktigt för med sig. I stället för att tappas på kapital borde näringslivet få behålla

mera av sitt nuvarande kapital och dessutom få tillgång till en friare kapitalmarknad.

För att i någon mån underlätta kapitalförsörjningen bör enligt vår mening liberalare återlåningsregler införas i den händelse lagen om allmän försäkring för tilläggs pensionering ej upphäves. De krav som ställes på den lånesökandes kreditvärdighet synes icke stå i god överensstämmelse med att det är fråga om återlån av inbetalade avgifter. Enligt vår mening bör möjligheter till återlån stå till buds även i form av förtroendekrediter.

För nystartade företag och för den mindre industrien kan de ekonomiska förutsättningarna vara relativt goda trots att säkerhet ej alltid kan presteras. Vid återlån bör vidare finnas möjligheter att erhålla ett högre belopp än det som uppgår till högst hälften av inbetalade avgifter. Ej heller denna maximiregel torde stå i god överensstämmelse med att det är fråga om återlån.

Läget på kapitalmarknaden och företagens behov av kapital till nödvändiga och fortlöpande rationaliseringar gör det angeläget att största möjliga del av de inbetalade avgifterna kan återföras till företagen och göras produktiva.

Den översyn av berörda bestämmelser och författningar som blir erforderlig med hänsyn härtill synes böra ske genom Kungl. Maj:ts försorg så skyndsamt att förslag till författningsändringar kan föreläggas nästa års riksdag.

Med stöd av vad ovan anförts hemställes,

att riksdagen i händelse den ej beslutar upphäva lagen om allmän tilläggs pensionering måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla att Kungl. Maj:t, med hänsyn till vad som framförts i motionen, måtte vidtaga åtgärder för att liberalisera reglerna för återlån av inbetalda avgifter enligt nämnda lag samt att förslag i anledning härav måtte föreläggas nästa års riksdag.

Stockholm den 27 januari 1960

Gösta Darlin

Hans Nordgren
